

פיליפינים: כל סגן-אלוף הוא מנהל חברה

ואומץ-ליבם. עתה מחכים הכל לתגובה בווינגטון, שתקבע את עתיד הרמוקרטיה בפיליפינים.

דרום-אפריקה:

טילים נגד בתי-זיקוק

ממשלת דרום-אפריקה חגגה בחודש האחרון את נצחונה הריפולומטי הגדול, אחרי שהצליחה לרסן לזמן מה את שתי אייכותיה הגדולות, מוזמביק ואנגולה, ולחתום איתן על הסכם

שימנע למעשה את פעולות לוחמי-החופש של הקונגרס האפריקאי הלאומי. כלי-התיקשות הפרו-דרום-אפריקאיים במערכת צהלו וראו בכך הישג עצום ל"עולם החופשי" במלחמתו נגד הקומוניזם.

אנגולה ומוזמביק הוצאו זמנית ממעגל העימות, בחריקת שיניים. הרעב שבא בעקבות הבצורת הגדולה, פעולות הגמול של דרום-אפריקה ומעשייהחבלה של אנשי המחותרות הימניות, שמומנו על-ידי ארצות-הברית ודרום-אפריקה, החלישו זמנית את המדינות המארכסיסטיות.

משקיפים סבורים, שההסכמים שלהן עם דרום-אפריקה הם זמניים. הרבה יותר אפילו מהשלום הישראלי-מצרי. האידיאולוגיה השלטת במדינות העימות, לחץ הפוליטי של הצעירים, שהתחנכו על תורה אנטי-זוענית מבוססת, ומעל הכל, המצב הכלכלי-ינסבל השורר בדרום-אפריקה עצמה — יסלימו את המאבק כבר בעתיד הנראה לעין.

פיגוע פולטי ופסיכולוגי. איי-אנסי (אפריקן נאשיונל קונגרס, "האיגוד האפריקאי הלאומי") החליט להוכיח לשילטונות הגזעניים שהמאבק ממשיך. סידרה של פיגועים נגד מטרות אסטרטגיות, בעיקר בעיר הנמל ר'בן (שבה רווקא קיים מוסד ליברלי) החרידה את הלבנים משלוותם. השבוע נהרגו ארבעה לוחמי-חופש שחורים, תוך כדי תקיפת בתי-הזיקוק של ר'בן בטילים. נזק כבד נגרם למיתקנים החיוניים. תוך כדי המירדף אחרי הלוחמים הרגה מישטרת דרום-אפריקה שלושה פועלים חפים-פשע, שחורים כמוכן, שישנו חנות-הצבעים של מעבדים, כדי לחסוך את דמי-הנסיעה לתחום המושב שלהם בוויליאמס. הפועלים נשרפו חיים, מכיוון שהמקביד נהג לנעול אותם בלילות, מפחד המישטרה. איז להם זכות ללון בעיר הלכונה. ארבעה שוטרים נפצעו. שניים מהם קשה. עיקר חשיבותו של הפיגוע הוא פוליטי ופסיכולוגי. לוחמי הקונגרס, שפירסמו הודעה על המיבצע מהמטה בלוסאקה, בירת ואמביה, ביקשו לעודד את 20 מיליון השחורים חסרי-הזכויות, ולאות להם, ששילטי פטרוריה לא יזכו למנוחה — עד השיחרור.

מכסיקו: אוכלי-האש

באור אדום

כשהרמזור עובר לאדום, הם מנתרים בין המכוניות העוצרות ומציעים את מרכולתם. אלא הם המוכטלים של מכסיקו, שנאשו מלמצוא עבודה. הם חלם מכפריהם לעיר הבירה, קוניס כולל ומנסים למכור, לקהל הצרכנים שלהם השבוי במכוניות, במעט יותר ממה שקנו.

בבירה, על 17 מיליוני תושביה, יש די נוהגים במכוניות החייבים לעצור מדי פעם, כאשר האור מתחלף לאדום ואז מציעים להם עיתונים, מפות עירוניות, ורדים, גומי-לעיסה, שרשרות של שום יבש, ואפילו שילטי און חנייה! לבעלי חניונים פרטיים. לאחרונה, כאשר היה מחסור בכביעים והן נמכרו בסופרמרקטים בהגבלה ובמחירי יוקרה, הוצעו בהצטלבות הבירה גם ביצים. ללא הגבלה — לא של הכמות ולא של המחיר.

יש בעיה אחת. מוכרי-הרחובות לנוכה האור האדום אומרים, שביום טוב הם עושים כ-700 שקל. די בזה כדי להחזיק מעמד.

יש כאלה הרוצים להרוויח יותר, ואז הופכים לטראגאפוארוס (אוכלי-אש), אלה הם בדר-ר'כלל צעירים הממלאים את פיותיהם בדיול גולמי ונושפים אותן, תוך שהוא מתלקח, לאויר. הנהג הממוצע מתרשם מספיק כדי לנדב כמה פוות. ולכן אוכלי-האש עושים לא רע, במושגים מכסיקאיים לפחות: 1200 עד 1900 שקל ליום, פי שתיים-שלוש משכר המינימום החוקי. יש להם רק בעיה אחת, כפי שהסביר זאת השבוע הואן קרלוס מנדוזה רוסאנו, בן 22, המפיח אש מפיו זה תשע שנים: "מקבלים מזה סרטון"

כמוצות-המנהלים "כדי להגן את האינטרס הלאומי הפיליפיני, נגד הורים רודפי-הבצע" תמורת ההגנה הזאת הם מקבלים משכורת עצומה כדולארים (פי מאתיים מהמשכורת הממוצעת במדינה), מנהלים רמת-חיים גבוהה ומרכאים כל נסיון לשינוי מביני כלשהו, כלכלי-חברתי, העלול לשים קץ לזכויות-היתר שלהם.

גם עובדי מדינה ככירים, שופטים ואפילו עיתונאים, מקבלים שוחד בסכומים גבוהים מהחברות העל-לאומיות, הממנות מסעי-תעמולה בארצות-הברית למען מארכוס, "הלוחם בקומוניזם".

הנשיא עצמו לא רק מודע למכת השוחד העצומה. הוא מעודד אותה וממסד אותה. מתוך כרה לא בלתי-מבוססת, שבלעדיה אין לו כל סיכוי להמשיך ולהחזיק בשילטון.

כך הצליח מארכוס ליצור שיכבה רחבה של בעלי פריוולגיות, העושים כמיטב יכולתם כדי להחזיק אותו בשילטון.

אוטוטימיות מובן ומוקדם. מיספר בעלי זכות הבחירה מתקרב ל-25 מיליון, וההצבעה היא חובה. משתמטים מהצבעה צפויים לשישה חודשי-מאסר ולאובדן כל זכויות-האזרח שלהם. בבחירות לנשיאות, ביוני 1981, נטלו חלק 82 אחוז מבעלי זכות-ההצבעה.

כבר עתה ברור, שמתנגדיו של הנשיא, רמוקרטים וליברלים, זכו בהצלחה כבירה. אחרים מהם הצהירו בגלוי על כוונתם להביא לפרלמנט החדש הצעת-חוק להדחת הנשיא, בעוון מעשי-שחיתות, רצח, נפוטיום (הערפת בניי-משפחה כחלוקת מישרות), והפקרת האינטרס הלאומי בידי זרים תמורת בצע כסף.

משקיפים מפוכחים, המכירים היטב את הנסיבות הפוליטיות בפיליפינים, סבורים שהאופטימיות בחוגי האופוזיציה הוא מובן ואנושי, אבל מוקדם מדי. גם נצחון מלא בבחירות לאסיפה הלאומית עדיין לא מבטיח חילופי-שילטון. מארכוס הוא זומחה מאין כמוהו להפעלת הצבא והמישטרה באמצעות חוקי-החירום. ברצח מתנגדיו. אם יהיה צורך, הוא עלול אף לפזר את הפרלמנט.

האופוזיציה מנסה לרתום את דעת-הקהל בארצות-הברית, ובעיקר את הקונגרס, כדי שאלה יאלצו את הנשיא לכבד את החוק ואת תוצאות הבחירות. נסיונם הקולקטיבי של כל שוחרי הרמוקרטיה בחלק זה של העולם מלמד אותם, שהאינטרס של החברות הגדולות עלול לשכנע את הבית הלבן לראות באופוזיציה קומוניסטית, ולתמוך שוב בעריצות של מארכוס. אבל רבים שחנים שורבים עידוד רווקא מראנג'נטה הרחוקה, ומאמינים שכשעת בחירות לא יעז הנשיא רונאלד רגן להתנכל להם.

שילטונו של מארכוס מתנדנד, האופוזיציה וציבור הבוחרים הנאור של הפיליפינים, בערים הגדולות, הוכיחו את חיוניותם

ההישגים המרשימים של מועמדי האופוזיציה בבחירות לאסיפה הלאומית הפיליפינית עדיין לא מבטיחים חילופי-שילטון במדינה ירועת-סבל זאת.

ייתכן שההיפך הוא הנכון. העיתונים המכורים, בצורה זאת או אחרת, למיסר הקיים, צפו כישלון קשה לאופוזיציה. המושג כישלון הוא יחסי בתנאים אלה. עד כה היו למתנגדי המישטר רק 12 נציגים, בפרלמנט המונה 183. אפילו אנשי הנשיא פרדיננד מארכוס שיערו, שמתנגדיו ישיגו לפחות 30 מנדטים. אלא שהתוצאות היו מרהימות. בערים הגדולות, ובעיקר בבירה מאנילה, מובילים תומכי הרמוקרטיה כרוב גדול.

הנשיא מארכוס הוא עריץ שופר-דמים ומושחח, שהנהיג בארצו מישטר של דיקטטורה צבאית, ריכוז כלכלי קשה, כחיפוי של חוקי-החירום אינסופיים. אלא שרצח מנהיג האופוזיציה הצעיר והפופולארי, בנינו אקינו, נכמלה-תעופה במאנילה, עם שובו מגלות בארצות-הברית. ולעיני כלי-התיקשות העולמיים, הגדיש את הסאה.

כיום אין חולקים על העובדה המוכחת, שאנשי המישטר של הנשיא ניצעו את הרצח, ותוך כדי מעשה אף רצחו אדם נוסף, בעל עבר שמאלני, כדי להטיל עליו את האשמה. כל המיבצע הזה נעשה בדרך מגושמת ובלתי-יעילה.

למרבה האירוניה, היתה גם התוצאה הרת-אסון לנשיא. מארכוס ניקש לחסל את מתנגדיו החשוב, האדור והמוכשר ביותר, וכך להבטיח את השילטון המישפחתי שלו בפיליפינים (רעייתו ובתו של הנשיא נושאות במישרת שילטונית, ואילו גיסו, בנג'מין רומולדו, הוא שגריר ארצו בווינגטון, התפקיד החשוב ביותר במדינה, אחרי הנשיא).

200 משכורות לקציין. מארכוס שלח 300 אלף אנשי צבא ומישטרה כדי לפקח את הבחירות, שנערכו בשל לחץ רצוף מצד הקונגרס האמריקאי. הפיקוח הזה לא היה אלא מסעי-הפחזה בקנה-מידה גדול, שהניב קציר-דמים של 30 הרוגים, מתוכם שני מועמדים של האופוזיציה. תוך כדי מהלך הבחירות נהרגו 49 בני-אדם, ב-12 תקריות, בעיקר במאנילה. במיקרים רבים פרצו חיילים של מארכוס לתוך תחנות-הקלפי והחליפו את תיבות-ההצבעה בתיבות אחרות, שחובנו מראש. כמה מורים, שישבו בוועדות-הקלפי מטעם האופוזיציה, הוכו על-ידי החיילים באורח אכזרי, וקיימת סכנה לחייהם.

האינטרס של הצבא, ובעיקר של הקצונה הבכירה, בהמשך שילטונו של מארכוס הוא ברור ופרוואי למדי. כל קציין בכיר בצבא הפיליפינים, מדרגת סגן-אלוף ומעלה, מקבל מישרה של חבר ככיר כמוצת-המנהלים של אחת החברות העל-לאומיות, שמש שורצות בפיליפינים, בגין כוח-העבודה הוול שמספקת האוכלוסייה הענייה, המורעבת למחצה. התירוץ הרישמי הוא, כמוכן, לאומני. הקצינים משרתים

נשק לאיראן: החשבון של שרון

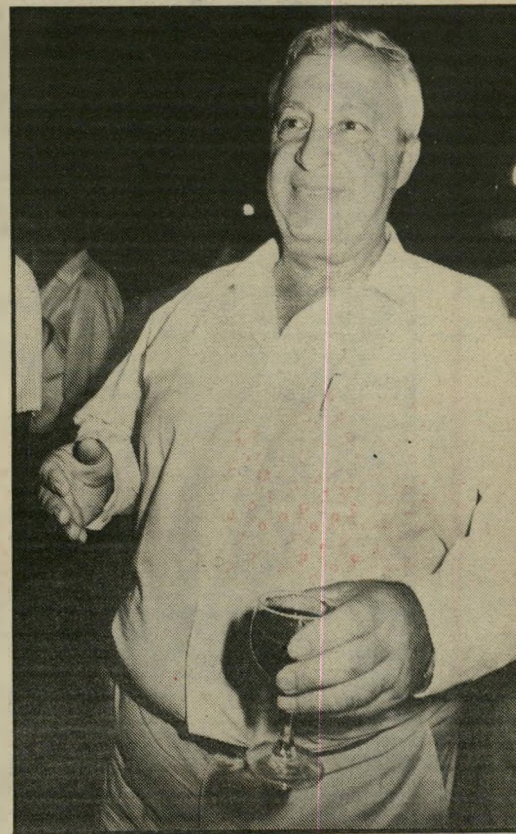
עיראק היתה ירועה, בעבר, כמיבצר הפרו-סובייטי במרחב, הרבה יותר מאשר סוריה שמנהיגה, חאפט' אלי-אסד. תמיד פול למערב. שליט עיראק, סאדאם חוסיין, נגד כסובייטים ופולש לאיראן, בעידוד אמריקאי גלוי. ארצות-הברית היתה מעוניינת בהבטחת המיפץ הפרסי עבור ממלכות ונסיכויות הנפט השמרניות, ויחסיה עם איראן היו בשפל המדרגה. תמיכתה בעיראק — גם באמצעות המלך חוסיין — נועדה גם לנשל את הסובייטים ממאחוז החזק ולהנחיל להם תבוסה נוספת, אחרי הטראומה שלהם ממצריים של הנשיא אנוור אלי-סאדאט.

עיראק יצאה למלחמה, מעודדת מהטיהור המזווע שערך חוסיין בצבאו. כינתיים עברו שלוש שנים, עשרות אלפי בני-אדם נהרגו, כלכלות שתי המדינות נהרסו, והצבאות נמצאים, פחות או יותר, בנקודת-הזינוק שלהם, כטרם החלו מעשייהאיבה. **הסכמה שבשתיקה.** כינתיים מכה ישראל כמויות אדירות של נשק לאיראן. הכחשת לישכת ראשיה-הממשלה היא מגוחכת. אם שריהביטחון לשעבר לא יודע על אספקת הנשק — הוא ויתר בוודאי על כמויות מסוימות למען האיראנים — מי יודע? ישראל פעלה בכך נגד האינטרס המוצהר של ארצות-הברית. עם זאת, גורמים בווינגטון הבינו היטב, שצפוי סיכסוך בין הסובייטים ובין המישטר האיסלאמי באיראן, והעניקו למוכרי הנשק הישראליים הסכמה שבשתיקה.

כינתיים העמיק הקרע בין הסובייטים ובין חוסיין. האיראנים מסייעים למורדים המוסלמים באפגאניסטאן לטבוח בחיילי הצבא האדום, מרכאים את המיפלגה הפרו-סובייטית טודה ורוצחים את מנהיגיה, ומסיתים את המוסלמים במרכז-אסיה הסובייטית נגד המיפלגה הקומוניסטית. הסובייטים הסיקו את המסקנה המתבקשת, חזרו לתמוך בעיראקים, ואילו האמריקאים הסירו את התנגדותם להמשך אספקת הנשק הישראלי לחוסיין-ניסטיים.

לכן אין שחר לדברי יועץ ראשיה-הממשלה לתיקשות, אבי פזנר, שגילויי שרון יזיקו ליחסים עם ארצות-הברית. הם פשוט מביכים את ווינגטון, שאיננה מעוניינת להתפרסם בשנת-בחירות ככוח פרו-חוסיין-ניסטי.

שרון, כרגיל, אינו עושה חשבון לאף אחד, וחושב רק על עצמו, או איך להכשיל את מיפלגתו בבחירות, כדי שיוכל להנהיג אותה אחרי ה-23 ביולי 1984.

שריביטחון מורח שרון.
אחרי ה-23 ביולי 1984

הודאת אריאל שרון, במסע ההרצאות שלו בארצות-הברית (שהוא שחיתות כפני עצמה), שישראל מספקת נשק לאיראנים, הביכה במיוחד את מארחיו האמריקאיים. במלחמה הממושכת בין איראן ועיראק חלו התפוכות רבות.